



ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-887

27.11.2015

Голові Національного банку України

ГОНТАРЕВІЙ В.О.

Шановна Валеріє Олексіївно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Левченка Ю. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 27 листопада 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН



НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5; тел.: +38(044)209-40-56; pryimalnia.levchenko@gmail.com

Вих. № К-0560
Від 12.11.2015р.

Голові
Національного банку України
Гонтаревій В.О.
01601, м.Київ, вул. Інститутська, 9

Щодо неналежного здійснення банківського нагляду Національним банком України в сфері правового регулювання відносин між комерційними банками та вкладниками в рамках договорів строкових вкладів

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ Шановна Валерія Олексіївна!

Мені як народному депутату України стало відомо, що Національний банк України не здійснює в межах своїх повноважень банківський нагляд за діяльністю банків не виконуючи вимоги статей 7, 55, 57 Закону України «Про Національний банк України» та статей 66, 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність», зокрема нормативно-правове регулювання відносин між комерційними банками та вкладниками в рамках договорів строкових вкладів.

Протягом тривалого часу НБУ не вживає невідкладних заходів щодо запобігання протиправної фінансової діяльності значної кількості банків України в рамках взаєморозрахунків по договорам банківських вкладів (депозитів).

Банки незаконно привласнюють собі кошти вкладників внаслідок не нарахування та не виплати вкладникам у повному обсязі процентів на вклад по встановленій Договором ставці строкового вкладу за усі календарні дні фактичного користування банком коштами вкладника, у тому числі за неробочі дні, на які припадає встановлений Договором день повернення вкладу.

Попри численні звернення громадян, керівництво НБУ відкрито демонструє небажання вирішувати в межах наданих законодавством повноважень актуальні питання у правовому полі; відверто лобіює протиправні інтереси недобросовісних банківських структур, які незаконно привласнюють кошти вкладників.

Безкарна протиправна діяльність комерційних банків (яка носить системний характер) в порушення вимог як чинного законодавства, так і діючих нормативно - правових актів НБУ і по сьогодні залишається без адекватної результативної уваги з боку керівництва НБУ.

Наслідком невиконання НБУ своїх законних повноважень (в межах та порядку, передбачених чинним законодавством) щодо вжиття заходів по приведенню діяльності комерційних банків у правове поле держави Україна є численні судові процеси щодо неправомірних фінансових дій банків, попри те, що чинним законодавством достатньою мірою захищено права та інтереси вкладників банків щодо взаємовідносин з останніми, у тому числі щодо порядку нарахування процентів на строковий вклад у випадку, коли встановлений договором день повернення вкладу припадає на неробочий день (неробочі дні).

Постанова Правління НБУ «Про затвердження «Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами» № 516 від 03.12.2003 р. (далі- Положення), а саме п.1.7 гл.1 Положення згідно із постановою Правління НБУ «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» № 212 від 06.06.2013 р., де цитуються вимоги ст.1061 (ч.5) ЦК України щодо нарахування процентів на вклад від «дня, наступного за днем надходження вкладу у банк, до дня, який передуює його поверненню вкладникові», із виключенням з попередньої редакції Положення слів «якщо інше не передбачено договором», - зобов'язує банки беззаперечно виконувати норми даної статті.

Підтвердженням цього є значна кількість чинних судових рішень по відношенню до низки банків на користь прав та законних інтересів вкладників. Незважаючи на беззастережні підтвердження фактичними судовими рішеннями порушення конкретними банками чинного законодавства із негативними фінансовими наслідками для вкладників, НБУ не приймає конкретних заходів для запобігання протиправної діяльності відповідних банків, що можна розцінювати як злочинна бездіяльність посадових осіб НБУ.

Основними причинами та умовами, що сприяють порушенню законності у діяльності банків, є недобросовісні змісти Типових договорів строкових вкладів, які розробляються відповідними структурами банків та затверджуються керівництвом останніх і які у безальтернативній формі нав'язуються вкладникам.

Оскільки банківський договір є «публічним договором», умови якого повинні бути однаковими для усіх споживачів (згідно зі ч.2 ст. 1058 та ч.2 ст. 633 ЦК України), вкладник позбавлений права на внесення змін, доповнень та уточнень до змісту Договору.

Водночас змісти Типових договорів строкових вкладів значної кількості банків не відповідають основним принципам та положенням Цивільного кодексу

України, зокрема в частині порядку нарахування процентів на строковий вклад у випадку, коли встановлений Договором день повернення вкладу припадає на неробочий день (неробочі дні).

Недобросовісні змісти банківських договорів (із положеннями, що не відповідають чинному законодавству) сприяють неправомірним розрахункам по Договорах (визначеним низкою відповідних судових рішень), - що є беззаперечним фактом надання конкретними банками послуг населенню із порушенням чинного законодавства.

Оскільки вищезазначена протиправна діяльність банків має системний характер (стосується багатьох банків), то неправомірні змісти Договорів, що є причиною та умовами порушення законності у діяльності банків, є безперечно предметом законних повноважень НБУ в рамках нагляду за діяльністю банків з метою недопущення останніми порушення чинного законодавства, а також з метою запобігання судових розборів щодо взаємовідносин між банками та вкладниками.

Незважаючи на чинні судові рішення, які констатують неправомірні розрахунки в рамках недобросовісних змістів Договорів, банки не вважають за необхідне внесення відповідних змін у змісти Типових Договорів, наслідком чого є безкінечні судові процеси між тими самими сторонами спору, по тому самому предмету і з тих самих підстав (в рамках нового конкретного Договору на базі неправомірного змісту Типового Договору).

Окремо наголошую, що зміст банківських договорів не може суперечити нормам державної мови. Зневажання та спотворення державної мови в офіційних документах (якими є договори банківських вкладів) тягне за собою відповідальність, встановлену ст.8 Закону України «Про засади державної мовної політики» та «Концепцією державної мовної політики», затвердженою Указом Президента України № 161/2010 від 15.02.2010 р.).

У той же час, змісти Договорів низки комерційних банків, як було зазначено вище, демонструють зухвалу неграмотність та неповагу до державної мови, що сприяє неправомірним фінансовим взаєморозрахункам по Договорах (підтвердженим судовими рішеннями).

Враховуючи вищезазначене та той факт, що наведені факти грубого порушення прав та інтересів осіб вчиняються провідними банківськими установами за відсутності реакції НБУ, а також численні порушення при укладанні договорів банківського вкладу,

ПРОШУ:

1. В межах банківського нагляду відповідно до Закону України «Про Національний банк України» та Закону України «Про банки і банківську діяльність», вжити заходів щодо припинення зазначених порушень банківськими установами та відновити законні права та інтереси вкладників;
2. Сформувати офіційну правову позицію Національного банку України з приводу системного характеру фінансових зловживань (зазначених у депутатському запиті) комерційними банками у формі рекомендацій чи роз'яснень.

Відповідь про результати розгляду депутатського запиту відповідно до ст. 16 Закону України «Про статус народних депутатів України» прошу надати мені у 10-ти денний строк¹.

**З повагою,
народний депутат України**



Ю.В. Левченко

посв № 421

¹ За недодержання встановлених законодавством строків надання інформації народному депутату України передбачена адміністративна відповідальність шляхом накладення штрафу на посадових осіб від десяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, згідно ст.188 Кодексу України про адміністративні правопорушення.